

Missie

De Evenaar, omzien naar elkaar, samen bouwen aan een betere wereld. Dat is ons missie statement en dat is ook waar we voor staan. We vinden het belangrijk dat we allemaal verantwoordelijkheid nemen voor de school als leer-en leefgemeenschap. Samen werken we aan de brede ontwikkeling van kinderen. Het gedachtegoed van De Vreedzame School is voor ons een belangrijke leidraad omdat we graag met kinderen werken in een positief leer en leefklimaat.

Uitgangspunten bij dit protocol

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Het team, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit protocol.

Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, meelopers, helpers, omstanders), leerkrachten en de ouders.
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Door ons schoolklimaat en ons onderwijsprogramma leren wij kinderen wat de grenzen zijn en maken we ze weerbaar.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch (weer) de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer de leerkrachten en ouders er samen niet uit komen, kan de anti-pestcoördinator worden ingeschakeld. Op onze school is Pherique van Elsland de anti-pestcoördinator en tevens gedragsspecialist.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een contactpersoon (voorheen heette dit de interne vertrouwenspersoon) een mogelijkheid. De contactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en de directie adviseren. Onze contactpersoon is Mieke ten Pierick.

Wat is pesten?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat een ander niet bevalt.

Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en het gaat toch door en dit gebeurt vaker, dan spreken we van pesten.

Wat doen wij om een positief leer- en leefklimaat te realiseren?

- Vanuit onze missie en visie “Omzien naar elkaar, samen bouwen aan een betere wereld”, propageren en creëren wij een veilige, respectvolle en open houding naar elkaar. Deze houding is voelbaar binnen de school en wordt als basisvoorwaarde van onze schoolsamenleving gezien.
- Eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid zijn doelen die we voortdurend nastreven.
- In alle groepen wordt de godsdienstmethode “Kind op Maandag” gebruikt, deze methode reikt thema’s, gespreksonderwerpen en lessen aan betreffende de christelijke waarden en normen. Het omgaan met elkaar vormt hierbij een essentieel en relevant onderdeel.
- Wij werken met het programma van de Vreedzame School.
In de eerste twee weken na de zomervakantie geven we elke dag een les uit deze methode. Na deze eerste belangrijke weken voor de groepsvorming geven we elke week een les van de Vreedzame School.
Vanuit De Vreedzame School staan er zes thema’s centraal:
 1. We horen bij elkaar.
 2. We lossen conflicten zelf op.
 3. We hebben oor voor elkaar.
 4. We hebben hart voor elkaar.
 5. We dragen allemaal een steentje bij.
 6. We zijn allemaal anders.Deze zes thema’s staan gedurende het jaar centraal in de lessen van De Vreedzame school.
- Vanuit de Vreedzame School methode worden een aantal leerlingen uit de bovenbouw opgeleid tot mediators. Zij leren om te bemiddelen bij het oplossen van conflicten tussen kinderen. Op deze manier leren de kinderen samen de verantwoordelijkheid te dragen voor een Vreedzame School.
- In elke groep worden bij de start van het schooljaar de omgangsvormen en regels met elkaar besproken en vastgesteld. Dit is onderdeel van de Vreedzame School lessen.
- In het programma van de Vreedzame School zijn structureel lessen opgenomen waarin het onderwerp plagen en pesten wordt besproken.
- Indien de leerkracht daar toe aanleiding ziet, besteedt hij of zij daarnaast expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
- In de groepen 5 t/m 8 worden er media-wijsheid lessen gegeven door onze mediacoach.
- Ouders worden minimaal eens per 2 jaar op een thema-avond voorgelicht over de risico’s van cyberpesten en over mediawijsheid.
- Wanneer een kind de fout in is gegaan met zijn of haar gedrag, dan kan de leerkracht ervoor kiezen om het Oepsblad te laten invullen (zie bijlage). Dit helpt een kind om te reflecteren en te leren het gedrag te verbeteren.

Digitaal pesten

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten, ook wel cyberpesten genoemd. Cyberpesten gebeurt vaak buiten de school. Het internetgedrag van kinderen is in de eerste plaats een belangrijke opvoedkundige taak en valt onder verantwoordelijkheid van de ouders.

Maar het ruziën en pesten kan op school doorgaan.

In dat geval gelden dezelfde stappen als bij 'gewoon' pesten. Wij verwachten ook bij cyberpesten een goede samenwerking met de ouders van zowel het gepeste kind als de pester(s).

Op school geven we lessen mediawijsheid en hanteren wij het Agora mediaprotocol (in 2019-2020 wordt een school-specifiek mediaprotocol opgesteld) ter voorkoming van cyberpesten.

Monitoren sociale vaardigheid

Naast het signaleren op basis van dagelijks observatie door de leerkracht en het signaleren en melden van situaties door ouders en leerlingen gebruiken wij ook andere instrumenten om de sociale veiligheid in beeld te brengen.

1. Tweemaal per schooljaar (in oktober en maart) wordt ZIEN! door de leerkracht ingevuld.
2. ZIEN! leerlingenvragenlijst wordt jaarlijks door de leerlingen van 5 t/m 8 ingevuld.
3. Twee jaarlijks worden de kwaliteitsvragenlijsten (Van Beekveld en Terpstra) afgenomen. Het instrument bevat vragenlijsten voor ouders, leerlingen, medewerkers en management.
4. Een extra in te zetten hulpmiddel is een sociogram waar de onderlinge verhoudingen goed zichtbaar worden. Zie www.sociogram.nl

De observaties en instrumenten leveren aandachtspunten voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, individueel en per groep.

Stappenplan bij peestsituaties en conflicten

Wanneer er toch ruzie is of wanneer er sprake is van ongewenst (pest) gedrag dan leren we de kinderen om het volgens deze stappen op te lossen:

1. Er eerst zelf (en samen) uit komen. Hierbij kunnen de mediators van de Vreedzame School ingeschakeld worden.
2. Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek (eventueel in aanwezigheid van de mediators) en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen , (nieuwe) afspraken te maken en de relatie te herstellen.
4. Vervolgens zal de leerkracht de interactie tussen de leerlingen volgen en extra toezicht houden (bijvoorbeeld op het schoolplein of bij de gymles).
5. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag, worden de ouders van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor

pestgedrag. Daarbij kan gedacht worden aan: buitenspelen, overblijven, bewegingsonderwijs, excursies, schoolreisjes en bibliotheekbezoek. De directeur van de school wordt uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld.

6. Er zal ook een gesprek met de ouders van het gepeste kind plaatsvinden. De leerkracht zal in overleg met de ouders samen werken aan een bevredigende oplossing.
7. De leerkracht ondersteunt de gepeste. Een gedragsverandering bij het gepeste kind is vaak al een deel een oplossing voor het pestprobleem.
De leerkracht begeleidt daarnaast de pester(s) en bevordert ook hier gedragsverandering.
8. Bij aanhoudend pestgedrag kan (in overleg met ouders) deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de onderwijsconsulent, de schoolarts of schoolmaatschappelijk werk.
9. Bij aanhoudend en niet op te lossen pestgedrag kan er uiteindelijk voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Dit is een beslissing van de directie die daarbij de belangen van alle betrokkenen weegt.
10. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie protocol schorsen en verwijderen in de Agora schoolgids) en stappenplan grensoverschrijdend gedrag op pagina 6 van dit protocol.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld :je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s.)
- Het gepeste kind niet 'over' beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst- nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.

- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Vaak ligt er een diepere oorzaak onder pestgedrag.

Oorzaken van pestgedrag kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct, middels een afspraak, met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

alle ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost!

- Spreek nooit zelf een ander kind aan op zijn gedrag! Dit kan voor het kind heel bedreigend zijn en geeft het geen kans om zich te verweren. Geef aan bij de leerkracht dat er een probleem is en geef de leerkracht de kans om het probleem in zijn geheel op te lossen.
- Respectvol gedrag is iets waaraan wij veel waarde hechten. Dit geldt dus voor leerkrachten, leerlingen en ouders. Ook als de emoties oplopen verwachten wij van iedereen een respectvolle houding en manier van aanspreken.
- Praat positief over de school, de mensen, leerlingen en andere ouders en de regels die op school gelden. Wanneer er iets niet goed gaat, los het dan op via de leerkrachten of directie. Op een respectvolle manier. Ouders en leerkrachten op één lijn komt de schoolbeleving van de leerlingen ten goede waardoor er minder gedragsproblemen zijn en een goed pedagogisch klimaat bewaakt kan worden.
- Respecteer de regels van de school en spreek uw kind aan op het naleven daarvan.

Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

Het kan voorkomen dat we moeten spreken van grensoverschrijdend gedrag. Het hoeft hierbij niet altijd om pesten te gaan, maar dat kan wel. Over het algemeen gaat het hierbij om gedrag wat onacceptabel is en één of meer van de volgende kenmerken heeft: respectloos, roekeloos, bedreigend of intimiderend. Daarnaast is het gedrag waardoor de veiligheid en het gevoel van veiligheid binnen de schoolomgeving wordt aangetast. Het is aan de schooldirectie om vast te stellen of er sprake is van grensoverschrijdend, onaanvaardbaar gedrag. De directie heeft te allen tijde het recht om van het stappenplan af te wijken. Ouders kunnen geen rechten ontleen aan dit stappenplan.

STAPPENPLAN BIJ ONAANVAARDBAAR GEDRAG:

Bij onaanvaardbare gedragingen hanteren wij het volgende stappenplan, waarbij elke stap volgt op de vorige indien zich opnieuw een situatie van onaanvaardbaar gedrag voordoet:

1. Wanneer een kind onaanvaardbaar gedrag vertoont kan er voor gekozen worden het kind voor een uur of dagdeel uit de groep te verwijderen. Van dit gedrag en de maatregel wordt melding gemaakt bij de ouders. Het ongewenste gedrag wordt benoemd en er wordt afgesproken hoe de school en ouders hiermee omgaan. Zo mogelijk wordt de leerling bij dit gesprek betrokken (afhankelijk van leeftijd en omstandigheden).
Verder wordt natuurlijk gekeken naar oorzaken en oplossingen en worden zo nodig het ondersteuningsteam van de school of externe deskundigen ingeschakeld.
2. Gesprek leerkracht, ouders en directie en/of interne begeleiding:
De grenzen worden nogmaals aangegeven en de ernst van de situatie wordt aan ouders voorgelegd. Zo mogelijk wordt de leerling bij dit gesprek betrokken (afhankelijk van leeftijd en omstandigheden).
Mogelijke interventies: inschakelen externe hulpverlening, tijdelijke plaatsing in een andere groep, uitsluiting van bepaalde activiteiten, opstarten verwijzingsprocedure naar ander type onderwijs.
3. Als het gedrag opnieuw niet verbetert, dan volgt een gesprek waarin een schriftelijke waarschuwing wordt gegeven en toegelicht. Ouders wordt gevraagd voor ontvangst te tekenen.

4. Er volgt een schorsing. Altijd in overleg met het college van bestuur van Agora
De duur van de schorsing hangt af van de aard van de problemen.
5. De verwijderingsprocedure wordt gestart. Altijd in overleg met het college van bestuur van Agora. Zie hiervoor ook het protocol schorsen en verwijderen van Agora (www.agora.nl).

Bijlage

OEPS er is iets vervelends gebeurd
(groep 1-3)

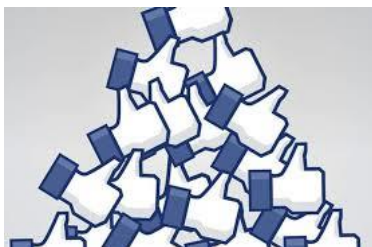
Wat gebeurde er?

Wat deed ik?

De volgende keer

Naam: _____ uit groep _____ Datum: _____

1. Wanneer gebeurde het?

- maandag dinsdag woensdag donderdag vrijdag

Wie waren erbij?

2. Waar gebeurde het?

- in de klas in de gang op de speelplaats bij de wc's
 ergens anders n.l.:

3. Wat gebeurde er?

- iemand pestte mij iemand schold mij uit iemand duwde mij
 iemand hilde iemand schopte mij iemand maakte iets kapot
 iets anders n.l.:

4. Wat deed jij?

- ik liep weg ik schopte / kneep ik duwde ik hilde ik riep een scheldwoord
 ik maakte iets kapot iets anders n.l.:

5. Wat gebeurde er daarna?

6. Had jij er voor kunnen zorgen dat het niet gebeurd was? Waarom?

7. Wat heb je ervan geleerd?

8. Is er nog iets belangrijks wat je hierover wilt vertellen? Doe dat dan hier onder.

Jouw handtekening: _____ Besproken met juf/meester:

Klaar? Echt niks vergeten?

Bedankt voor het invullen.